

ทุก

วันนี้คนเรายังคงจะระมัดระวังการใช้ชีวิตประจำวันมากขึ้น โดยเฉพาะกระแสเรื่องสุขภาพ ที่ได้จากการเลือกรับประทานอาหาร ที่ไม่คำนึงถึงความอร่อยเพียงอย่างเดียว แต่ยังเน้นเรื่องประโยชน์และไม่เป็นผลเสียต่อร่างกายด้วย

อย่างไรก็ตาม ยังมีภัยใกล้ตัวที่ถูกมองข้ามไป และน้อยคนนักที่จะรู้ถึงพิษภัยของมัน ก็คือ “แร่ใยหิน” หรือ “แอสเบสตอส” (Asbestos) ที่สามารถคร่าชีวิตของเราได้ หากสูดหายใจเอาแร่ใยหินเข้าไปสะสมในร่างกายเป็นปริมาณมาก หลายคนอาจจะตั้งคำถามว่าเราไม่เคยสัมผัส ไม่เคยใช้แร่ใยหินเลย เราจะได้รับอันตรายจากมันอย่างไร แต่หากบอกว่าแร่ใยหินถูกนำมาเป็นส่วนผสมของผลิตภัณฑ์หลาย ๆ ชนิดที่เราใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน คราวนี้เราคงนึกออกแล้วว่า แร่ใยหิน เป็นภัยใกล้ตัวที่เราต้องระวังไปจริง ๆ

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แร่ใยหินถูกนำมาใช้เป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมรถยนต์ อุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้า อุตสาหกรรมกระดาษ

แร่ใยหิน (asbestos) คือ แร่ที่เป็นสารประกอบที่อยู่ในลักษณะเส้นใยที่รวมกันเป็นมัด สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มคือ serpentine ที่มีลักษณะเป็นเส้นใยยาวและหัก สามารถนำมาถักทอได้ ตัวอย่างแร่ใยหินในกลุ่มนี้ได้แก่ โครโซไทล์ (chrysotile) อีกกลุ่มหนึ่งคือ amphibole ที่มีลักษณะใยตรง รูปร่างคล้ายเข็ม และเปราะกว่าแร่ใยหินในกลุ่มแรก ตัวอย่างแร่ใยหินในกลุ่มนี้ได้แก่ ครอซิโดไลต์

สคบ.ประสานเครือข่ายเอเชียแบนสินค้าแร่ใยหินอันตราย

และอุตสาหกรรมพลาสติก ฯลฯ หลายผลิตภัณฑ์ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา และได้ใช้กันเป็นประจำอย่างใกล้ชิด เช่น กระเบื้องมุงหลังคาแบบลอนลูกฟูก ท่อระบายน้ำ กระเบื้องปูพื้น ฝ้าเพดาน ฝาผนัง ฉนวนกันความร้อน ผ้าเบรก ผ้าคลัตช์รถยนต์ ท่อน้ำร้อน หม้อไอน้ำ พลาสติกขึ้นรูปต่าง ๆ เสื้อผ้าป้องกันไฟหรือความร้อน เป็นต้น

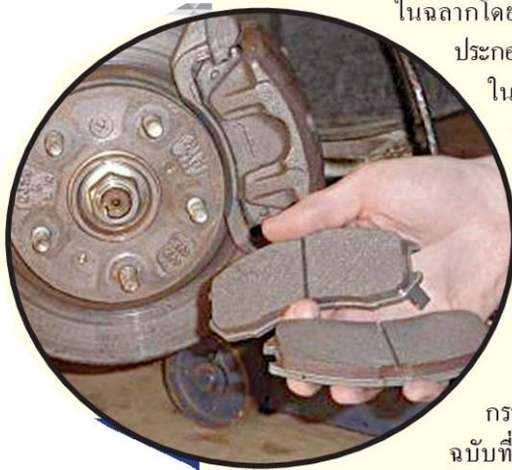
(crocidolite), actinolite, tremolite, anthophyllite, และ amosite

เนื่องจากแร่ใยหินมีคุณสมบัติพิเศษ คือ ทนแรงดึงและมีความยืดหยุ่นสูง ไม่นำไฟฟ้าและความร้อน มีความสามารถในการดูดซับสูง ทนไฟและสารเคมี แม้ว่าจะมีส่วนช่วยให้อุณหภูมิของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ดีขึ้น แต่ก็ยังมีข้อเสียโดยเฉพาะผลกระทบต่อร่างกาย หากสูดดมฝุ่นที่มีละอองของแร่ใยหินเข้าสู่ร่างกายเป็นเวลานาน จนสะสมในปริมาณมาก ก็จะทำให้เป็นโรคร้ายเกี่ยวกับปอด อาทิ มะเร็งปอด มะเร็งเยื่อหุ้มปอดและเยื่อช่องท้อง ในเมืองไทยมีผู้ได้รับผลกระทบถึงขั้นเสียชีวิตและพิการแล้ว ปัจจุบันในประเทศที่พัฒนาแล้วหลายประเทศได้ประกาศห้ามนำเข้าและยกเลิกการใช้แร่ใยหินในผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ แล้ว อาทิ สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น แคนาดา และสหรัฐอเมริกา

ปัจจุบันประเทศไทยยังอนุญาตให้นำเข้าแร่ใยหินประเภทโครโซไทล์ได้ เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมการผลิต แต่การนำเข้า ผลิต ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครอง จะต้องแจ้งและขออนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ ส่วนแร่ใยหินชนิดครอซิโดไลต์ ถูกห้ามนำเข้าเพราะถือว่าเป็นชนิดที่มีอันตรายมาก ในทุก ๆ

ปี ประเทศไทยต้องนำเข้าแร่ใยหิน เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ แต่ปริมาณการนำเข้าขึ้นอยู่กับความต้องการใช้ ตามภาวะการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) ออกประกาศให้สินค้าที่มีส่วนประกอบของแร่ใยหินเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลากจำนวน 2 ฉบับ โดยเฉพาะในฉบับที่ 2 เมื่อปี 2558 มีการระบุในฉลากโดยการกำหนดให้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของแร่ใยหินจะต้องระบุชื่อและนำในการใช้ คำเตือน รวมทั้งแสดงตราสัญลักษณ์ความเป็นอันตรายไว้ในฉลากสินค้า ว่า “ระวังอันตรายสินค้านี้มีแร่ใยหินเป็นส่วนประกอบ การได้รับสารนี้เข้าสู่ร่างกายอาจทำให้เกิดมะเร็งและโรคปอด”

รวมไปถึงประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ฉบับที่ 27 และฉบับที่ 29 เรื่อง ให้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของแร่ใยหินเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก เพื่อเป็นการให้ข้อมูลแก่ผู้บริโภคและสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคของส่วนราชการและภาคประชาชนเกี่ยวกับการควบคุมแร่ใยหิน

นอกจากนี้ รัฐบาลได้มอบนโยบายให้ส่วนราชการและภาคประชาชน ร่วมกันดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว 6 ข้อ ได้แก่ 1. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภคมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับแร่ใยหิน และตระหนักถึงอันตรายของแร่ใยหิน 2. ควบคุมตรวจสอบการจัดทำฉลากสินค้าของผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของแร่ใยหิน เพื่อให้มีการจัดทำฉลากสินค้าเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด 3. สร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐ และภาคประชาชน 4. ส่งเสริม สนับสนุนผู้ประกอบการที่จัดทำแสดงฉลากถูกต้องกฎหมาย 5. บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับผู้ประกอบการที่ไม่ให้ความร่วมมือ และ 6. ร่วมผลักดันให้เลิกใช้แร่ใยหินในผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ตลอดจนห้ามการนำเข้าแร่ใยหินชนิดโครโซไทล์

รวมไปถึงการคุ้มครองร้านค้า ว่ายังมีสินค้ารายการใดบ้างที่มีส่วนประกอบของแร่ใยหินจำหน่ายอยู่ และเป้าหมายในปีนี้คือการประสานไปยังเครือข่ายในเอเชีย เพื่อเคลื่อนไหวเรื่องการเลิกใช้สินค้าที่มีแร่ใยหินเป็นส่วนประกอบไปพร้อม ๆ กัน.

ทีมเดลินิวส์38

y_38@dailynews.co.th